ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ

БУКОВИНСЬКИЙ СІЧНЕВИЙ ХРОНОГРАФ

Інформаційний дайджест

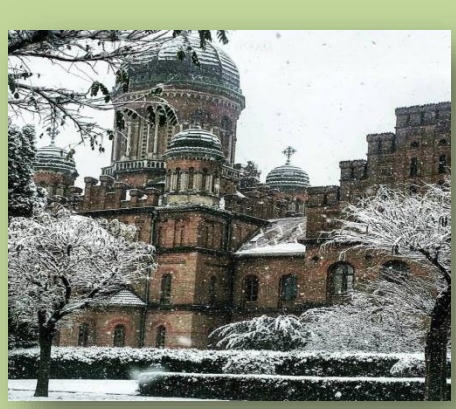

Чернівці, 2022

УДК 94(477.85)

Б 90

Буковинський січневий хронограф : інформаційний дайджест / Чернівецька обл. б-ка для дітей ; уклад. Н. Кадюк. – Чернівці, 2022. – 9 с.

Січневі дні буковинського календаря присвячені ювілейним датам відомих та поважних буковинців, про яких вміщено розповідь в інформаційному дайджесті.

Підготувала Н. Кадюк

Технічний дизайн Т. Дудчак

Відповідальна за випуск А. Біла

Чернівецька ОБД

Зам. № 1

1 січня – 65 років від дня народження поета, журналіста* Василя Джурана *(1957)

Поет удостоєний премії журналістського фонду ім. Григорія Шабашкевича (1995), премії «Буковинський літопис» (1996), лауреат обласної літературної премії ім. Івана Бажанського (2001), літературної премії ім. Дмитра Загула (2002), республіканського конкурсу «Українська мова – мова державна» (1999, 2010, 2011).

Народився в селі Вікно Заставнівського району Чернівецької області. Закінчив факультет журналістики Львівського державного університету ім. Івана Франка (1986). Працював кореспондентом, завідувачем відділу, відповідальним секретарем Заставнівської районної газети «Прапор перемоги» (зараз «Голос краю»), головним редактором цього видання (до 2010 р.).

Читачам відомий як втор поетичних книг: «Богородиця», «Чорнобиль. Афганістан. Сарапат», «Чекання у Львові», «Калинові кетяги», «Вікно», «Часоводдя», «Кроки додому», «Німчич», «Уклін тобі, криниченько дитинства! Уклін тобі, Вкраїно молода!», «Ольжин острів», «Сповідь трави», «Ясносвіччя», «Пресвітлої печалі жайвір лукачанський», «Завія сльозоплину», «Чорногуза плач досвітній», «Свічадо сльози», «Самушин і Устя».

А ще співавтор-упорядник спогадів про Володимира Михайловського «Метеор над Кадубом», «Микола Смолінський: «Запрошую Вас до мікрофона...». Упорядник книг І. Бажанського «Вибрані твори», книги М. Смолінського «До мами в гості восени», В. Ільчука «Садгірський небосяг».

З 2011 року викладає на кафедрі журналістики ЧНУ ім. Юрія Федьковича. Член редколегії газети «Університетський вісник».

Зараз поет очолює Чернівецьку обласну організацію Національної спілки письменників України. Завдяки його ентузіазму було започатковано багато цікавих починань. Зокрема побачили світ серії листівок, зокрема «Поети Буковинці – Лесі Українці», «Незрівнянний із Рівні» (Назарій Яремчук), «Атлант української мови»(Т. Шевченко), »Український бастіон» (400-ліття Хотинської битви), «З таємниці поетичного зерна» (Василь Васкан), »Листопадова трійця» (Михайло Івасюк, Михайло Ткач, Ольга Кобилянська), «Князівна нації» (Галина Тарасюк), «Вартовий перлини слів» (Василь Бабух», «Крутянська прелюдія» (бій під Крутами), «Карбописець» (Іван Франко), «Джура України» (Василь Джуран), де Василь Тодорович виступає як автор ідеї та упорядник.

1 січня – 60 років від дня народження прозаїка, поета, журналіста* Василя Кожелянко *(1957-2008).

Василь Кожелянко народився в селі Кам'яна Сторожинецького району Чернівецької області. У 1989 році закінчив філологічний факультет Чернівецького державного університету (нині Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича). Працював заступником головного редактора чернівецької газети «Час», співпрацював з редакціями газети «Молодий буковинець» і літературних журналів. Відомий як автор книг: «Терновий іній», «Білий і рудий», «Семибарвний кінь», «Людинець пана Бога», «Дефіляда в Москві», «Як учив Кожелянко – цзи», «Дефіляда», «Конотоп», «Котигорошко», «Людинець», «Лжеnostardamus», «Срібний павук», «Третє поле», «Чужий».

Вже після смерті письменника побачили світ видання: «Ефіопська січ», «Діти застою», «Колір серпня». Він є автором ряду п'єс у співавторстві з Володимиром Сердюком – «Пластилиновий метал», «Гільйотина», «Солодке щастя», «Лізикава», «Казка діда Зігмунда».

Член НСЖурналістів та НС письменників України, переможець Міжнародного літературного конкурсу «Гранослов-92», лауреат премії журналу «Сучасність», переможець акції «Книжка року 2000», лауреат поетичного фестивалю «ЛІР». У 2005 році здобув звання лауреата на Всеукраїнському конкурсі романів, кіносценаріїв та п'єс «Коронація слова» за роман «Третє поле».

Пошановуючи його пам'ять у 2021 році було засновано літературну премію ім. В. кожелянка. У 2022 році Премію вручать у двох основних номінаціях: «Срібний павук» — як найкраща книга, яка осмислює Чернівці, і «Homo Ludens» — тексти малої прози, створені у жанрі альтернативної історії або ретропрози.

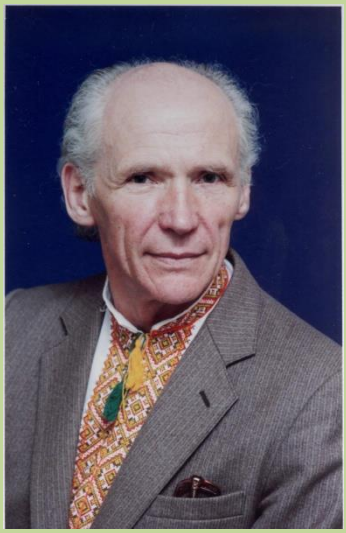

4 січня – 85 років від дня народження літературознавця, публіциста Віктора Косяченка (1932)

Народився в селі Червоне Гайворонського району Кіровоградської області. У 1948-1952 роках навчався в Чернівецькому залізничному технікумі. У 1960 році закінчив Чернівецький державний університет. З 1963 року – лаборант, 1964 р. – вчений секретар, з 1969 року – старший викладач, кандидат філологічних наук (1969), доцент кафедри української літератури Чернівецького університету (1973).

Автор монографій «Українська радянська байка», «Любов'ю окрилений сміх», навчального посібника «Жанри сатири і гумору в

українській радянській літературі», збірників літературознавчих, літературно-критичних статей і публіцистики «Під прапором рідного слова», «На поклик віщих заповітів». Автор-упорядник антологічних і просвітницьких видань «Українська радянська байка», «Українська байка», «Українська співомовка», «Хліб на ноги ставить, а хміль з ніг валить», «Універсальний словник епіграм», «Байки буковинські», «Буковина, рік 1991», «Іван Франко. Другий Заповіт», «Та неоднаково мені...».

З 1989 року член правління обласного об'єднання Всеукраїнського товариства "Просвіта" ім. Тараса Шевченка та його голова протягом 1992-2005 років.

Член НСПУ (1969), заслужений працівник освіти України (2000), лауреат премій газети «Літературна Україна» (1969), ім. Омеляна Поповича (1998) та обласної літературної премії ім. Івана Бажанського (2003), обласної літературної премії ім. Юрія Федьковича (2015).

Нагороджений медаллю «Будівничий України» Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка (2000) та медаллю «На славу Чернівців» (2012).

10 січня – 70 років від дня народження художниці Тамари Покотило (1952 –2021).

Член Національної спілки художників України, Лауреат обласної літературно-мистецької премії ім. Сидора Воробкевича (2006), літературно-мистецької премії ім. Ольги Кобилянської (2007), обласної премії ім. Одарки Киселиці (2013).

Народилася в місті Лубни Полтавської області. Протягом 1965-1969 років навчалася в Лубенській художній школі. У 1974

році закінчила факультет художнього текстилю Львівського інституту прикладного та декоративного мистецтва. Відома у краї мисткиня, яка неодноразово брала участь у республіканських та крайових виставках, пленерах.

Тамара Володимирівна Покотило – художниця з поетичним баченням світу. В пейзажах і натюрмортах вона втілювала заповітну тему гармонії людини і природи. Найчастіше - у напрочуд безпосередніх щирих і ошатних композиціях з квітів або стилізованих постатях на тлі пейзажу. Її ліричне світосприйняття завжди поєднувалося з декоративністю. Виявляється це як у монументальних творах таких як “Буковинська осінь”, так і в численних станкових композиціях. Вона любила малювати квіти, траву, листя, горобину, калину, зображувати їх крупним планом, немов пильно вдивлятися і дослухатися до гомону і дзвону барвистих живих килимів. Натурна точність і навіть документальні зображення виправдовуються палким прагненням бачити все живе живим. Мисткиня створювала нові й нові варіації з улюблених тем. У її творах відчутні пошук і прагнення віднайти власні шляхи виявлення декоративних можливостей батика.

З нагоди 70-річчя мисткині у Чернівецькому художньому музеї експонувалася виставка її творів, на жаль, вже без художниці. Тут вперше показали філософську інсталяцію «Подвоєна реальність» - це твір, над яким мисткиня працювала, але за життя так і не був представлений глядачеві.

12 січня - 100 років від дня народження Аркадія Жуковського (1922-2014) – історика, громадського і політичного діяча, академіка.

Аркадій Жуковський – француз за паспортом, буковинець серцем.

Президент Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі, голова Наукового товариства ім. Т. Шевченка в Європі, генеральний секретар Українського академічного товариства в Парижі. Нагороджений орденом «За заслуги» та французьким орденом Ordre des Polmes ocodemiques. Почесний громадянин міста Чернівці, Почесний доктор Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича.

Народився в місті Чернівці. Під час Другої світової війни виїхав з батьками до Австрії, де отримав вищу освіту в університеті м. Грац (1949). Захистив дві докторські дисертації: першу – 1969 р. в Українському Вільному Університеті, другу – 1976 р. в Сорбоні.

У 1960-1988 роках викладав українську цивілізацію (географію, історію, мистецтво) в Інституті східних мов та цивілізацій в Парижі, а з 1969 року – в Українському Вільному Університеті, в якому згодом став професором філософського факультету. Його по праву можна назвати одним з найвідоміших істориків Буковини XX століття, адже він є одним із співавторів знаменитої, майже на тисячу сторінок книги «Буковина. Її минуле і сучасне», що побачила світ за кордоном 1956-го. Цим виданням досі послуговуються наковці, адже ця наукова праця повністю позбавлена радянської ідеології. Тому вона така цінна для буковинців. Серед інших його праць - «Петро Могила і питання єдності церков», «Требник Петра Могили», відоме всім видання «Нарис історії України» (у співавт. з О. Субтельним вийшов в Україні трьома виданнями (1991, 1992, 1993).

58000 м. Чернівці, вул. Шевченка, 29,
тел. 52– 21– 23, тел. 52– 60– 41
http://bukovinchiki.cv.ua
http://children29.blogspot.com
e– mail: childlibbuk@ukr.net